

महाराष्ट्र राज्य
सांख्यिकी गोषवारा
१९८९-९० — १९९०-९१

**STATISTICAL ABSTRACT
OF
MAHARASHTRA STATE**

198९-90 & 1990-91

अर्थ व सांख्यिकी संशालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई
DIRECTORATE OF ECONOMICS & STATISTICS
GOVERNMENT OF MAHARASHTRA
MUMBAI

Government Press Nagpur
1996

प्रस्तावना

" राज्य सांख्यिकी गोपवारा " हे प्रकाशन १९८९-९० आणि १९९०-९१ या वर्षाकरिता इंग्रजी व मराठी अशा दोन्ही भाषात तयार करण्यात आले असून हा या मालिकेतील २५ वा अंक आहे. या प्रकाशनामध्ये महाराष्ट्र राज्यातील सामाजिक व आर्थिक बाबींवरील माहिती शक्य तेथे १९८९-९० आणि १९९०-९१ या वर्षाकरिता दिलेली आहे. जेथे १९८९-९० व १९९०-९१ या वर्षाची माहिती उपलब्ध नाही, तेथे अद्ययावत उपलब्ध माहिती देण्यात आलेली आहे. या प्रकाशनामध्ये १९९१ च्या जनगणनेवर आधारित तक्ते प्रथमतःच समाविष्ट करण्यात आले आहेत. या शिवाय, या प्रकाशनामध्ये महाराष्ट्र राज्याच्या नकाशाचा देखील समावेश करण्यात आला आहे.

२. केंद्रीय सांख्यिकी संघटना, नवी दिल्ली यांनी राज्य सांख्यिकी गोपवाच्यासंबंधात केलेल्या शिफारशीनुसार या प्रकाशनाच्या स्वरूपात १९८२-८३ व १९८३-८४ या एकत्रित अंकापासून जे काही थोडे बदल करण्यात आलेले आहेत, त्यानुसारच सदरचे प्रकाशन तयार करण्यात आले आहे.

३. महाराष्ट्र राज्य व जिल्हांच्या सामाजिक व आर्थिक बाबींचा अभ्यास करू इच्छिणाऱ्यांना हे प्रकाशन " संदर्भ ग्रंथ " म्हणून उपयुक्त होईल, अशी आशा आहे.

४. केंद्र शासन, राज्य शासन, स्थानिक संस्था आणि इतर संस्था यांचे विविध विभाग व कार्यालये यांनी आवश्यक ती माहिती प्रकाशनाच्या या रौप्य महोत्सवी अंकात समाविष्ट करण्यासाठी दिली. त्यांच्या या सहकार्याबद्दल मी आभारी आहे.

मुंबई :

दिनांक : ऑक्टोबर, १९९४.

व. भा. मुजुमदार,

अर्थ व सांख्यिकी संचालक, मुंबई.

P R E F A C E

The State Statistical Abstract for the years 1989-90 and 1990-91 (in English and Marathi) is the 25th in the series. It gives the data on the Socio-economic characteristics of the State, as far as possible for the years 1989-90 and 1990-91, and for the latest years where the information for 1989-90 and 1990-91 is not available. Tables based on 1991 Population Census are included in the publication for the first time. In addition, a map of Maharashtra has also been included in this issue.

2. From the issue of 1982-83 and 1983-84 (combined) the form of this publication is somewhat modified considering the recommendations of the Central Statistical Organisation, New Delhi and this issue has also been prepared in the same revised form.

3. It is hoped that this publication will be useful as a "Reference Book" to those interested in studying the socio-economic aspects of Maharashtra and its districts.

4. I am thankful to the various departments and offices of the Central Government, State Government, Local Bodies and other organisations for their co-operation in supplying the requisite data for inclusion in this silver jubilee publication.

Bombay :

Dated : Oct. 1994.

V. B. Mujumdar,

Director of Economics & Statistics, Bombay.

महाराष्ट्र राज्य सांख्यिकी गोपेवारा
STATISTICAL ABSTRACT OF MAHARASHTRA STATE
(1989-90 and 1990-91)

अनुक्रमणिका

CONTENTS

तक्ता क्रमांक Table No. (1)	विषय (2)	पृष्ठ क्रमांक Page No. (3)	Subject (2)
(i)	महाराष्ट्रातील जिल्हांच्या पुनर्रचनेविषयी टिप्पणी	(19)	Note on reorganisation of districts in Maharashtra.
(ii)	प्रास्ताविक	(21)	Introductory.
(iii)	दृष्टिक्षेपात महाराष्ट्र (सामान्य माहिती, भारताशी तुलना)	(21)	Maharashtra at a glance (General Information, comparison with India).
(iv)	निवडक विषयावरील सारांशाचे तक्ते	(22)	Summary tables on selected topics.
	दृष्टिक्षेपात महाराष्ट्र (सामान्य माहिती)	1	Maharashtra State at a glance (General information)
	1. क्षेत्रफळ आणि लोकसंख्या	23	Area and Population
1.1	१९९१ च्या जनगणनेनुसार क्षेत्रफळ व लोकसंख्या	25	Area and Population according to (1991) population census.
1.2	अनुसूचित जातीची लोकसंख्या (१९९१)	29	Scheduled Castes Population (1991)
1.3	अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या (१९९१)	30	Scheduled Tribes Population (1991)
1.4	नवबौद्धांची लोकसंख्या (१९८१)	31	Neo Buddhist Population (1981)
1.5	१९०१ पासूनच्या लोकसंख्येतील दरवर्षीय चढउतार (१९९१)	32	Decadal Variation in population since (1901) (1991)
1.6	गावे व शहरांची संख्या (१९९१)	37	Number of Villages and Towns (1991)
1.7	खेड्यांचे लोकसंख्येनुसार वर्गीकरण (१९९१)	38	Villages classified by population (1991)
1.8	शहरे/शहर संकुलांचे लोकसंख्येनुसार वर्गीकरण (१९८१)	40	Towns/Urban agglomerations classified by population (1981)
1.9	शहरांची, नागरी भागांची आणि ग्रामीण भागांची लोकसंख्या (१९८१)	42	Population of towns, urban areas and rural areas (1981)
1.10	ग्रामीण व नागरी भागातील मुख्यतः काम करणारे, सीमांतिक कामगार व काम न करणारे स्त्री-पुरुष (१९९१)	50	Main workers, marginal workers and non-workers in rural and urban area by sex (1991)
1.11	मुख्यतः काम करणाऱ्यांची औद्योगिक प्रकारानुसार वर्गवारी (१९८१)	56	Classification of main workers by industrial category (1981)
1.12	लोकसंख्या व काम करणारे यांचे वयोगट व लिंग यानुसार वर्गीकरण. (१९८१)	60	Distribution of population and workers by age group and sex. (1981)
1.13	धर्मानुसार लोकसंख्या (१९८१)	61	Population by religion. (1981)
1.14	राज्यवार लोकसंख्येची ठळक वैशिष्ट्ये (१९९१)	62	Salient features of population by States (1991)
1.15	जिल्हावार अंदाजित लोकसंख्या (१९८२-१९९१)	63	Districtwise projected population (1982-1991).
1.16	एकूण लोकसंख्येतील साक्षरतेचे दर (१९९१)	64	Literacy rates of total population (1991)
1.17	अनुसूचित जातीच्या लोकांतील साक्षरतेचे प्रमाण (१९९१)	65	Literacy rates of scheduled castes population, (1991)
1.18	अनुसूचित जमातीच्या लोकांतील साक्षरतेचे प्रमाण (१९९१)	66	Literacy rates of scheduled tribes population, (1991)
1.19	बिगर शेती व्यवसायातील कामगारांचे मुख्य व्यवसायगटानुसार वर्गीकरण (१९८१)	68	Occupational classification of persons at work other than cultivation into main divisions (1981).
1.20	राज्यातील बिगर शेती व्यवसायातील कामगारांचे व्यवसायानुसार वर्गीकरण (विभाग, गट वगैरे प्रमाणे) (१९८१)	71	Occupational classification of persons at work other than cultivation in the State (according to divisions, groups etc.)

तक्ता क्रमांक Table No. (1)	विषय (2)	पृष्ठ क्रमांक Page No. (3)	Subject (2)
1.21	औद्योगिक गटानुसार काम करणाऱ्यांचे (शेतीव्यतिरिक्त) वर्गीकरण (१९८१)	74	Industrial classification of persons at work (other than cultivation) by divisions and major groups (1981)
1.22	वस्तुनिर्माण, प्रक्रिया सेवा व दुरुस्ती या उद्योग धंद्यात काम करणाऱ्यांचे घरगुती उद्योगधंदे व बिगर घरगुती उद्योगधंदे यानुसार वर्गीकरण (१९८१)	84	Distribution of workers in manufacturing, processing, servicing and repairs by household industry and non-household industry (1981)
1.23	बिगर घरगुती उद्योगधंदे, व्यापार, व्यवसाय किंवा सेवा हा प्रमुख व्यवसाय असणाऱ्यांचे लिंग व कामाच्या प्रकारानुसार व उद्योग-धंद्यानुसार वर्गीकरण (१९८१)	87	Industrial classification, by sex and class of workers of persons at work in non-household industry, trade, business, profession or services as main activity (1981)
1.24	काम करणाऱ्या व काम न करणाऱ्या स्त्रियांचे प्रमुख व्यवसाय व वयोगटानुसार वर्गीकरण (१९८१)	90	Female workers and non-workers according to main activity classified by age groups (1981)
1.25	मुख्यतः काम करणाऱ्या स्त्रियांचे प्रमुख व्यवसाय व वैवाहिक स्थितीनुसार वर्गीकरण (१९८१)	92	Female main workers according to main activity by classified marital status (1981)
1.26	काम न करणाऱ्या व्यक्तीचे व्यवसाय प्रकार व लिंगानुसार वर्गीकरण (१९८१)	94	Persons not at work classified by type of activity and sex (1981)
1.27	प्रमुख भाषा बोलणारी कुटुंबे व त्यातील व्यक्तींची जिल्हावार संख्या (१९८१)	96	Districtwise classification of household and Household population by languages mainly spoken (1981)
1.28	महाराष्ट्रात व बृहन्मुंबईमध्ये जन्म व नोंदणीचे ठिकाण यानुसार स्थलांतरितांची लोकसंख्या (१९८१)	100	Migrants population by place of birth and place of enumeration in Maharashtra and Greater Bombay (1981)
1.29	महाराष्ट्रात स्थलांतराचे कारण व शेवटचे निवासस्थान (१९८१).	101	Migrants by place of last residence and reason for migration in Maharashtra (1981)
	2. पर्यावरण सांख्यिकी	103	ENVIRONMENT STATISTICS
2.1 (A)	महाराष्ट्रातील निरनिराळ्या केंद्रातील तपमान (१९८९).	104	Temperature at different centres in Maharashtra (1989)
(B)	" (१९९०)	105	" (1990)
2.2 (A)	महाराष्ट्रातील निरनिराळ्या केंद्रानुसार सापेक्ष आर्द्रता (१९८९).	106	Relative humidity at different centres in Maharashtra 1989.
(B)	" (१९९०)	107	" (1990)
2.3	सामान्यपणे पडणाऱ्या पावसाचे दिवस आणि पाऊस यांची मासिकवार आकडेवारी.	108	Monthwise normal number of rainy days and rainfall.
2.4 (A)	विविध केंद्रांच्या ठिकाणी पडलेला पाऊस (१९८९)	110	Rainfall at different centres (1989)
(B)	" (१९९०)	134	" (1990)
2.5 (A)	पावसाची कशा व कालावधी (१९८९)	157	Spread and range of rainfall (1989)
(B)	" (१९९०)	158	" (1990)

तक्ता क्रमांक Table No. (1)	विषय (2)	पृष्ठ क्रमांक Page No. (3)	Subject (2)
	3. जीवनविषयक माहिती	159	VITAL STATISTICS
3.1 (A)	नोंदणी झालेल्या जन्मांची लिंगानुसार संख्या व जन्मसमयी स्त्री, पुरुष प्रमाण. (१९८९-९०)	160	No. of Registered Births classified by sex and sex ratio of Births. (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	162	" " (1990-91)
3.2 (A)	ग्रामीण व नागरी भागातील नोंदणी झालेल्या मृत्यूचे लिंगानुसार वर्गीकरण. (१९८९-९०)	164	No. of Registered Deaths classified by sex in Rural & Urban Area. (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	165	" " (1990-91)
3.3 (A)	प्रमुख कारणानुसार नोंदणी झालेल्या मृत्यूंची संख्या (१९८९-९०)	166	No. of Registered Deaths by principal causes (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	167	" " (1990-91)
3.4 (A)	लिंगानुसार व वयोगटानुसार नोंदणी झालेले (१९८९-९०) मृत्यू.	168	No. of Registered Deaths by age, sex (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	169	" " (1990-91)
3.5 (A)	बालमृत्यू दर व माताविषयक मृत्यूचे दर (१९८९-९०)	170	Infant mortality rate and maternal mortality rate (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	171	" " (1990-91)
3.6	महाराष्ट्र राज्यातील जीवनविषयक महत्वाचे दर	172	Important vital rates in respect of Maharashtra State.
3.7 (A)	जन्म दर, मृत्यू दर व बालमृत्यू दर (१९८९)	173	Birth rates, death rates and infant mortality rates. (1989)
(B)	" " (१९९०)	174	" " (1990)
3.8 (A)	प्रमुख कारणानुसार मृत्यूंची संख्या (१९८९-९०)	175	Number of deaths by principal causes. (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	185	" " (1990-91)
	4. गृहनिर्माण	195	HOUSING
4.1	घरांची वापरानुसार केलेली वर्गवारी (१९८१)	196	Classification of houses according to use. (1981)
4.2	खोल्यांच्या संख्येनुसार कुटुंबांची संख्या (१९८१)	200	Households by number of rooms occupied. (1981)
4.3	वापरातील निवासी घरे व प्रत्येक घरामागे व्यक्तींची संख्या (१९८१)	203	Number of occupied residential houses and persons per house in (1981)
4.4	राहत्या घरांचे छप्पर व भिंती यासाठी वापरलेल्या प्रमुख सामानानुसार कुटुंबांचे वर्गीकरण (१९८१)	204	Distribution of households by predominant material of roof and wall of houses occupied by them. (1981)
4.5	बेघर व संस्थात राहणारी लोकसंख्या (१९८१)	206	Houseless and institutional population. (1981)
	5. शिक्षण	207	EDUCATION
5.1	शिक्षणाच्या प्रकारानुसार मान्यता प्राप्त संस्था	208	No. of recognised institutions by type of education
5.2 (A)	फक्त मुलींसाठी असलेल्या शैक्षणिक संस्थांची शिक्षणाच्या प्रकारानुसार संख्या. (१९८९-९०)	209	No. of educational institutions exclusively for girls by type of education. (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	210	" " (1990-91)
5.3 (A)	वर्गीकरणानुसार शाळांची संख्या (१९८९-९०)	212	No. of schools according to classification (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	214	" " (1990-91)

तक्ता क्रमांक Table No. (1)	विषय (2)	पृष्ठ क्रमांक Page No. (3)	Subject (2)
5.4 (A)	विभागवार शिक्षकांची संख्या (१९८९-९०)	216	No. of School Teachers classified by Department (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	218	" (1990-91)
5.5 (A)	विभागवार विद्यार्थी संख्या (१९८९-९०)	220	No. of students by Department (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	222	" (1990-91)
5.6 (A)	विभागवार अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांची संख्या (१९८९-९०)	224	No. of scheduled castes student by Department (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	226	" (1990-91)
5.7 (A)	विभागवार अनुसूचित जमातीतील विद्यार्थ्यांची संख्या (१९८९-९०)	228	No. of scheduled tribes student by Department (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	230	" (1990-91)
5.8	अभियांत्रिकी पदवी अभ्यासक्रमातील प्रवेशांची प्रकारानुसार संख्या	232	Intake of degree Courses in Engineering by categories.
5.9	शिक्षणाच्या प्रकारानुसार संख्या व विद्यार्थी	234	Institutions and enrolment by type of education
5.10	पदावरील विद्यार्थी व शिक्षकांची संख्या	254	Enrolment of students and number of teachers
5.11	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक व माध्यमिक शाळांतील विद्यार्थ्यांची इयत्तावार संख्या.	262	Number of pupils in pre-primary, primary and secondary schools by standards.
5.12 (A)	प्राथमिक व माध्यमिक शिक्षण संस्थांतील विद्यार्थ्यांची शिक्षणाच्या माध्यमानुसार संख्या. (१९८९-९०)	266	Number of pupils in primary and secondary institutions according to medium of instructions. (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	269	" (1990-91)
5.13	प्रमुख परीक्षांचे निकाल (१९८८-८९)	272	Examination results (Major examinations) (1988-89)
5.14	संस्थेच्या प्रकारानुसार तांत्रिक शिक्षण संस्था	276	Technical institutions by type of institutions.
5.15	तंत्र निकेतन संस्थांची त्यांच्या वर्गवारीनुसार संख्या, प्रवेश क्षमता, नांव नोंदविलेले, उत्तीर्ण झालेले विद्यार्थी आणि शिक्षकांची संख्या.	278	Number of technical institutions intake capacity, enrolment, outturn and number of teachers by category of institutions.
5.16	शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमधील मंजूर केलेल्या जागा, प्रवेश क्षमता व उत्तीर्ण झालेल्यांची संख्या.	279	Number of sanctioned seats, intake capacity and outturn of Government industrial training institutions.
5.17	अभियांत्रिकी, तंत्रशास्त्र व तंत्रनिकेतन अभियांत्रिकी महा-विद्यालयाच्या अंतिम वर्षाच्या परीक्षेत बसलेल्या व उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या.	281	Number of students appeared and passed in final year examinations of an engineering, technological and polytechnic colleges.
	6. जनता संपर्क	283	MASS COMMUNICATION
6.1	मुख्य भाषांमधून प्रसिद्ध झालेली वृत्तपत्रे व नियतकालिके यांची संख्या.	284	Number of Newspapers, Periodicals published by major languages.
6.2	जिल्हावार छापखान्यांची संख्या	285	Number of printing presses by districts.
6.3 (A)	छापखाने व निरनिराळ्या भाषातील नियतकालिके (१९८९-९०)	286	Number of printing presses & No. of periodicals in different languages. (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	292	" (1990-91)
6.4	प्रकाशित पुस्तके व नियतकालिके या विषयी सांख्यिकी	298	Statistics of books and periodicals published.
6.5	पुस्तके व नियतकालिके यांचे भाषावार वर्गीकरण	299	Classification of books and periodicals according to languages.
6.6	प्रसिद्ध झालेली पुस्तके व नियतकालिके यांची विषयवार वर्गवारी	300	Distribution of books and periodicals published according to subjects.

तक्ता क्रमांक Table No. (1)	विषय (2)	पृष्ठ क्रमांक Page No. (3)	Subject (2)
	7. आरोग्य	301	HEALTH
7.1	वैद्यकीय (विषय चिकित्सा) संस्थांची संख्या	302	Number of Medical (Allopathic) Institutions.
7.2	आयुर्वेदिक, युनानी व होमियोपॅथिक संस्थांची संख्या	304	Number of Ayurvedic, Unani & Homeopathic Institutions.
7.3	वैद्यकीय संस्थांमधील खाटांची संख्या	306	Number of beds in Medical Institutions.
7.4	सार्वजनिक आणि सार्वजनिक सहाय्यित संस्थांकडून मिळालेल्या वैद्यकीय सुविधा.	307	Medical facilities available through public and public aided institutions.
	8. कुटुंब कल्याण	309	FAMILY WELFARE
8.1	कुटुंब कल्याण रूग्ण चिकित्सालये/केंद्रांची संख्या	310	Number of family welfare Clinics/centres.
8.2	कुटुंब कल्याण कार्यक्रम	311	Family Welfare Programme
8.3	कुटुंब कल्याण केंद्रांची संख्या व त्यांचे कार्य	312	No. of family welfare centres operating and work done.
	9. समाज कल्याण सेवा	313	SOCIAL WELFARE SERVICES
9.1	उद्देश व साधनानुसार आर्थिकदृष्ट्या दुबळ्या घटकांकरिता कर्ज व अनुदानाचे वाटप.	314	Loans and grants disbursed to economically weaker sections by purpose and source.
	10. सामाजिक संरक्षण आणि सुरक्षा (पोलीस, गुन्हे व न्याय)	315	SOCIAL SECURITY AND SOCIAL DEFENCE (POLICE, CRIME AND JUDICIAL)
10.1	महाराष्ट्र राज्यातील पोलीस ठाणी व पोलीसांची संख्या (रेल्वे धरून, परंतु बृहन्मुंबई वगळून).	316	Police stations and police force in Maharashtra State (including Railways but excluding Greater Bombay).
10.2 (A)	महाराष्ट्र राज्यातील पोलीसांबरील खर्च व पोलीसांची संख्या (१९८९-९०)	318	Cost and strength of Police in Maharashtra. (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	320	" " (1990-91)
10.3	इंडियन पिनल कोडव्हाली महाराष्ट्र राज्यात (बृहन्मुंबई धरून) झालेले दखलपात्र गुन्हे (गुन्ह्यांचे प्रयत्न धरून).	322	Cognizable offences (including attempts) under Indian Penal Code in Maharashtra State (including Greater Bombay).
10.4 (A)	बृहन्मुंबईतील दखलपात्र गुन्हे, भाग-१ (१९८९-९०)	324	Cognizable crimes in Greater Bombay Part-I. (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	326	" " (1990-91)
10.5 (A)	बृहन्मुंबईतील दखलपात्र गुन्हे, भाग-२ (१९८९-९०)	328	Cognizable crimes in Greater Bombay Part-II (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	330	" " (1990-91)
10.6 (A)	बृहन्मुंबईतील दखलपात्र नसलेले गुन्हे, भाग-१ (१९८९-९०)	332	Non-cognizable crimes in Greater Bombay Part-I. (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	334	" " (1990-91)
10.7 (A)	बृहन्मुंबईतील दखलपात्र नसलेले गुन्हे, भाग-२ (१९८९-९०)	336	Non-cognizable crimes in Greater Bombay Part-II. (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	338	" " (1990-91)
10.8 (A)	बृहन्मुंबईतील व महाराष्ट्र राज्यातील (बृहन्मुंबई वगळून) चोरीस गेलेली व परत मिळालेली मालमत्ता. (१९८९-९०)	340	Property stolen and recovered in Greater Bombay and in Maharashtra State (excluding Greater Bombay). (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	341	" " (1990-91)

तक्ता क्रमांक Table No.	विषय	पृष्ठ क्रमांक Page No.	Subject
(1)	(2)	(3)	(2)
10.9 (A)	महाराष्ट्र राज्यातील दखलपात्र गुन्हे (रेल्वे धरून परंतु बृहन्मुंबई वगळून) भाग-१. (१९८९-९०)	342	Cognizable Crimes in Maharashtra State (including Railways but excluding Greater Bombay) Part-I. (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	346	" (1990-91)
10.10 (A)	महाराष्ट्र राज्यातील दखलपात्र गुन्हे (रेल्वे धरून व बृहन्मुंबई वगळून) भाग-२. (१९८९-९०)	350	Cognizable crimes in Maharashtra State (including Railways but excluding Greater Bombay) Part-II. (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	352	" (1990-91)
10.11 (A)	अपील व मूळ अधिकाराकरिता वापरणाऱ्या न्यायालयीन अधिकाऱ्यांची संख्या. (१९८९-९०)	354	Number of judicial officers exercising appellate and original jurisdiction in Maharashtra State. (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	355	" (1990-91)
10.12 (A)	महाराष्ट्र राज्यातील न्यायालयीन निर्णय दिलेली, नवीन आलेली व ज्यात दोषारोप केले आहेत अशी प्रकरणे (मुंबई उच्च न्यायालयाचे हद्दीतील). (१९८९-९०)	356	Number of cases decided in and receipts and charges of the Court in the State of Maharashtra. (territory subject to the High Court of Bombay). (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	357	" (1990-91)
10.13 (A)	महाराष्ट्र राज्यातील दिवाणी न्यायालयात दाखल केलेल्या दिवाणी दाव्यांची संख्या, वर्णन व मूल्य. (१९८९-९०)	358	Number, description and value of civil suits instituted in the Civil Court in the State of Maharashtra. (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	360	" (1990-91)
10.14 (A)	महाराष्ट्र राज्यातील मूळ शाखेच्या अधिकार क्षेत्रातील दिवाणी प्रकरणांच्या चौकशीचे सर्वसाधारण निकाल. (१९८९-९०)	362	General results of the trial of civil cases of original jurisdiction in Maharashtra. (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	363	" (1990-91)
10.15 (A)	महाराष्ट्र राज्यातील विविध वर्गाच्या न्यायाधिकरणात चौकशी चालू असलेल्या फौजदारी प्रकरणांचे सर्वसाधारण निकाल (१९८९-९०)	364	General results of trials of criminal cases in the tribunals of various classes in Maharashtra (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	366	" (1990-91)
10.16 (A)	महाराष्ट्र राज्यातील फौजदारी प्रकरणाबाबत अपिले व फेरतपासणीचे सर्वसाधारण निकाल. (१९८९-९०)	368	General results of appeals and revisions in criminal cases in Maharashtra State. (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	370	" (1990-91)
10.17 (A)	महाराष्ट्र राज्यातील दिवाणी अपिल न्यायालयाचा कारभार (१९८९-९०)	372	Business of the Civil Appellate Courts in Maharashtra State. (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	373	" (1990-91)
10.18 (A)	महाराष्ट्र राज्यात नोंदलेले गुन्हे (१९८९-९०)	374	Number of offences reported in Maharashtra State. (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	376	" (1990-91)
10.19 (A)	फौजदारी गुन्ह्याच्या बाबतीत दिलेल्या शिक्षा (१९८९-९०)	378	Punishments inflicted in criminal cases in Maharashtra (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	379	" (1990-91)
10.20	कारागृहातील व दुय्यम कारागृहातील कैदी	380	Prisoners confined in jails and subsidiary jails.
10.21	कारागृहात दाखल केलेल्या वर्षअखेरीस राहिलेल्या कैद्यांची लिंगानुसार संख्या व चालू वर्षात कैद केलेल्या कैद्यांची (न्यायिक कैदी फक्त) लिंग, वय, साक्षरता व पूर्वीच्या व्यवसायानुसार संख्या.	381	Number of convicts admitted and remained in jail at the close of the year by sex and convicts imprisoned during the year by sex, age, literacy and previous occupation (for judicial convicts only).

तफ्ता क्रमांक Table No. (1)	विषय (2)	पृष्ठ क्रमांक Page No. (3)	Subject (2)
10.22	कारागृहात दाखल केलेल्या कैद्यांची लिंग, शिक्षेचे स्वरूप व शिक्षेची मुदत यानुसार (न्यायिक कैदी) तसेच पूर्वी शिक्षा झालेली असून पुन्हा कारागृहात दाखल केलेल्या कैद्यांची संख्या.	382	Number of convicts admitted into jails by sex, nature and length of sentences and convicts admitted into the jails who has been previously convicted (for judicial convicts only).
10.23	तुरुंगातील कैद्यांवर पहारा करणे व त्यांची देखभाल करणे यावरील खर्च.	383	Expenditure on guarding and maintaining the prisoners in jail.
	11. राज्य उत्पन्न	385	STATE INCOME
11.1	घटक खर्चावर आधारित राज्य उत्पन्न व दरडोई उत्पन्न आणि त्यांचे निर्देशांक.	386	State and per capita domestic product at factor cost and their indices.
11.2	घटक खर्चावर आधारित चालू किंमतीनुसार क्षेत्रवार निव्वळ राज्य उत्पन्न.	387	Net State Domestic product at factor cost by sectors at current prices.
11.3	घटक खर्चावर आधारित स्थिर (१९८०-८१) च्या किंमतीनुसार क्षेत्रवार निव्वळ राज्य उत्पन्न.	388	Net State Domestic product at factor cost by sectors at constant (1980-81) prices.
11.4	घटक खर्चावर आधारित निव्वळ क्षेत्र राज्य उत्पन्नाचे मुख्य क्षेत्रवार निर्देशांक.	389	Indices of net State Domestic product at factor cost by major sectors.
11.5	मागील वर्षापेक्षा निव्वळ राज्य उत्पन्नाच्या टक्केवारीतील बदल स्थिर (१९८०-८१) च्या किंमतीनुसार.	390	Percentage change in net State Domestic product over the previous year at (1980-81) constant prices.
11.6	स्थिर १९७०-७१ च्या व (१९८०-८१) च्या किंमतीनुसार निवडक राज्याचे व केंद्रशासित प्रदेशांचे दरडोई उत्पन्न.	391	Per capita Income in selected State/Union Territories of India at constant 1970-71 (1980-81) prices.
11.7	औद्योगिक गटानुसार झालेले चालू किंमतीनुसार राज्य उत्पन्न (नवीन मालिका).	392	State income by industrial origin at current prices. (New series).
11.8	औद्योगिक गटानुसार झालेल्या चालू किंमतीनुसार राज्य उत्पन्नाची टक्केवारी.	393	Percentage distribution of State income by industrial origin at current prices.
11.9	औद्योगिक गटानुसार झालेल्या (१९८०-८१) च्या स्थिर किंमतीनुसार राज्य उत्पन्न (नवीन मालिका).	394	State Income by industrial origin at constant (1980-81) prices. (New series).
11.10	औद्योगिक गटानुसार झालेल्या स्थिर (१९८०-८१) च्या किंमतीनुसार राज्य उत्पन्नाची टक्केवारी.	395	Percentage distribution of State income by industrial origin at constant (1980-81) prices.
11.11	औद्योगिक गटानुसार झालेल्या स्थिर (१९८०-८१) च्या किंमतीनुसार राज्य उत्पन्नाचे निर्देशांक.	396	Indices of State Income by Industrial origin at constant (1980-81) prices.
	12. शेती	397	AGRICULTURE
12.1	जमिनीचा वापर	400	Land utilization.
12.2 (A)	प्रमुख पिकांखालील क्षेत्र आणि त्यांचे उत्पादन (१९८९-९०)	404	Area and outturn of principal crops (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	410	" " (1990-91)
12.3	जास्त उत्पादित पिकांच्या प्रकारानुसार क्षेत्र व दर हेक्टरी सरासरी उत्पादन.	416	Area and Average yield per hector of HYV crops.
12.4 (A)	भारतातील राज्यवार प्रमुख पिकांचे उत्पादन (१९८९-९०)	418	Average yield of important crops in India by State. (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	419	" " (1990-91)

तक्ता क्रमांक Table No.	विषय	पृष्ठ क्रमांक Page No.	Subject
(1)	(2)	(3)	(2)
12.5 (A)	वहित धारण जमिनीच्या आकारवर्गाप्रमाणे धारण संख्या (१९८५-८६)	420	Number of operational holdings according to size groups. (1985-86)
(B)	" (१९९०-९१)	422	" (1990-91)
12.6 (A)	प्रकारानुसार एकूण वहित धारण जमिनीच्या संख्या व क्षेत्र (१९८५-८६)	424	Number and area of operational holdings by size groups. (1985-86)
(B)	" (१९९०-९१)	425	" (1990-91)
12.7	रासायनिक खतांचा वापर	426	Consumption of chemical fertiliser.
12.8	शेतीची यंत्रे आणि अवजारे (१९८७)	428	Agricultural machinery and implements 1987
12.9	महाराष्ट्र राज्यातील प्रमुख पिकांच्या उत्पादनाचे निर्देशांक	432	Index numbers of production of principal crops in Maharashtra State.
12.10	जिल्हावार मुख्य पिकांखालील क्षेत्र	434	Area under major crops in each district
12.11	महाराष्ट्र राज्यातील प्रमुख पिकांखालील क्षेत्रांचे निर्देशांक	438	Index numbers of area of principal crops in Maharashtra State.
12.12	महाराष्ट्र राज्यातील प्रमुख पिकांच्या सरासरी उत्पादनाचे निर्देशांक	440	Index Numbers of average yield of principal crops in Maharashtra State.
12.13	जिल्हावार बांधबंदिल्ली केलेली जमीन (अ आणि ब)	442	Area bunded in each district.
12.14	वहिलीची खाती आणि त्यांचे क्षेत्र (१९९०-९१)	443	Number of operational holdings and area operated 1990-91.
13. जलसिंचन		445	IRRIGATION
13.1	सिंचनाच्या निरनिराळ्या साधनांनी भिजलेले क्षेत्र	446	Area irrigated by different sources of irrigation.
13.2 (A)	जिल्ह्यानुसार सिंचनाखालील एकूण क्षेत्र व लागवडीखालील एकूण क्षेत्र (१९८९-९०)	447	Gross area irrigated and gross cropped area by District. (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	448	" (1990-91)
13.3 (A)	विविध पिकांनुसार सिंचनाखालील क्षेत्र (१९८९-९०)	450	Irrigated area under different crops (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	452	" (1990-91)
13.4 (A)	एकूण बागायती विहिरींची संख्या (१९८९-९०)	454	Total number of irrigation wells (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	455	" (1990-91)
13.5	निर्मित सिंचन क्षमता व प्रत्यक्ष सिंचित क्षेत्र	456	Irrigation potential created and actual Irrigated area.
14. पशुसंवर्धन आणि दुग्धव्यवसाय		459	ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRY
14.1	जिल्हावार पशुधनाची संख्या (१९८७)	460	Livestock in each district (1987)
14.2 (A)	पशुसंवर्धनासाठी मूलभूत सुविधा (१९८९-९०)	464	Infrastructural facilities in Animal Husbandry. (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	465	" (1990-91)
14.3 (A)	पशुवैद्यकीय संस्थांनी केलेले काम (१९८९-९०)	468	Work done by Veterinary Institution (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	470	" (1990-91)
14.4	दुग्धशाळा आणि दूध शीतकरण केंद्रांची संख्या व त्यांची क्षमता	473	No. of milk plants and milk chilling centres and their capacity.
14.5 (A)	उपचार केलेल्या व खच्ची केलेल्या जनावरांची संख्या (१९८९-९०)	474	Animal treated and castrated (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	478	" (1990-91)
14.6 (A)	पशुवैद्यकीय संस्थांची संख्या (१९८९-९०)	482	Number of Veterinary Institutions (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	483	" (1990-91)
14.7	पशुसंवर्धना संबंधीची संकीर्ण माहिती	483	Miscellaneous statistics relating to animal husbandry.

तक्ता क्रमांक Table No. (1)	विषय (2)	पृष्ठ क्रमांक Page No. (3)	Subject (2)
	15. वनशास्त्र व लाकूडतोड	485	FORESTRY AND LOGGING
15.1 (A)	मालकीनुसार वनक्षेत्र (१९८९-९०)	486	Area under Forest classified by "ownership" (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	488	" (1990-91)
15.2 (A)	प्रमुख वनोत्पादने आणि मूल्य (१९८९-९०)	489	Quantity and Value of Major Forest produce. (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	491	" (1990-91)
15.3	आगी आणि गुरांपासून संसुरक्षित वनक्षेत्र	492	Forest area protected from fire and cattle
15.4	महत्त्वाच्या जातीच्या झाडांच्या लागवडीचे क्षेत्र	493	Plantation of important species
15.5	वनावरील महसूल व खर्च	493	Revenue from Forest and expenditure on Forests.
15.6 (A)	निरनिराळ्या प्रकारच्या वनाखालील क्षेत्र (१९८९-९०)	494	Area under different types of forests (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	496	" (1990-91)
	16. मत्स्यव्यवसाय	499	FISHERIES
16.1	मासळीच्या प्रकाराच्या गटानुसार पकडलेली व उतरविलेली मासळी	500	Fish catch and landings by group of species.
16.2	पकडलेल्या मासळीची विल्हेवाट (सागरी व भूजल)	502	Disposition of Fish Catch (Marine and Inland).
16.3	खारवण केंद्रात केलेली माशांची आयात, मिठाचे वाटप आणि खारवलेले मासे.	504	Quantity of fish brought for curing, salt issued and fish removed at different centres.
16.4	मत्स्यव्यवसायासंबंधीची संकीर्ण माहिती	505	Miscellaneous statistics relating to fisheries.
16.5	सागरी मत्स्योत्पादन	506	Marine fish production.
16.6	प्रकारानुसार सागरी मत्स्योत्पादन	508	Varietywise marine fish production.
16.7	मासळीच्या प्रमुख प्रकारच्या मत्स्योत्पादनाचा एकूण मत्स्योत्पादनाच्या मूल्यातील हिस्सा (शेकडेवारी)	510.	Percentage share of prominent varieties in total valuation of fish production.
16.8	निरनिराळ्या प्रकारच्या सागरी माशांच्या सरासरी घाऊक किंमती (वार्षिक).	511	Average annual wholesale (Boatside) prices of fish of various varieties.
	17. ग्रामविकास व सहकार	513	RURAL DEVELOPMENT AND
			CO-OPERATION
17.1	सर्व सहकारी संस्थांची निवडक सांख्यिकी	514	Selected Statistics of all Co-op. Societies.
17.2	प्रकारानुसार सहकारी संस्था व बँकांचे वर्गीकरण	516	Co-operative societies and Banks classified by types.
17.3	कृषि पत व बहुउद्देशीय संस्थांचे कार्य	520	Operation of agricultural credit and multipurpose societies.
17.4	बिगर कृषि पत संस्थांचे कार्य	522	Operation of Non-agricultural credit societies.
17.5	सहकार, कृषि व ग्रामीण विकास बँकेची निवडक सांख्यिकी	524	Selected Statistics of State Co-op. Land Development Bank.
17.6	मध्यवर्ती सहकारी बँकांची निवडक सांख्यिकी	526	Selected Statistics of Central Co-op. Banks.
17.7	राज्य शिखर सहकारी पणन संघाची निवडक सांख्यिकी	528	Selected Statistics of Apex State Marketing Federation.
17.8	मध्यवर्ती ग्राहक भांडारांची निवडक सांख्यिकी	529	Selected Statistics of Central consumers stores.
17.9	मजूर सहकारी संस्थांची निवडक सांख्यिकी	530	Selected Statistics of Labour contract Societies.
17.10	प्राथमिक गृहनिर्माण सहकारी संस्थांची निवडक सांख्यिकी	531	Selected Statistics of Primary Housing Co-operative Societies.
17.11	दुग्धशाळा व दुग्ध पुरवठा सहकारी संस्थांची निवडक सांख्यिकी	532	Selected Statistics of Dairy and Milk supply Co-op. Societies.

तक्ता क्रमांक Table No. (1)	विषय (2)	पृष्ठ क्रमांक Page No. (3)	Subject (2)
17.12	महाराष्ट्रातील महिला सहकारी संस्थांची वर्षवार निवडक सांख्यिकी	533	Yearwise Selected Statistics of women Co-operative Societies in the State.
17.13	औद्योगिक सहकारी संस्थांची निवडक सांख्यिकी	534	Selected Statistics of Industrial Co-op. Societies.
17.14	(A) कृषि व बिगर कृषि पत शिखर आणि मध्यवर्ती संस्थांचे कार्य. (१९८९-९०)	536	Operations of agricultural and Non-agricultural credit apex and central institutions. (1989-90)
	(B) " (१९९०-९१)	538	" (1990-91)
17.15	(A) सहकारी पणन संस्थांचे कार्य (१९८९-९०)	540	Operations of Co-operative marketing societies. (1989-90)
	(B) " (१९९०-९१)	542	" (1990-91)
17.16	(A) सहकारी उत्पादक संस्थेचे व्यवहार (१९८९-९०)	544	Operations of Co-operative enterprises (1989-90)
	(B) " (१९९०-९१)	546	" (1990-91)
17.17	(A) इतर सहकारी संस्थांचे कार्य (१९८९-९०)	548	Operations of other Co-operative societies. (1989-90)
	(B) " (१९९०-९१)	550	" (1990-91)
	18. खाणी	553	MINING AND QUARRYING
18.1	(A) खनिज उत्पादन व एकूण खाणी (१९८९-९०)	554	Mineral production and total mines. (1989-90)
	(B) " (१९९०-९१)	556	" (1990-91)
	19. उत्पादन	559	MANUFACTURING
19.1	नोंदणीकृत कारखान्यांची संख्या	561	Number of Registered Factories.
19.2	(A) निर्मिती करणाऱ्या उद्योगांचे उत्पादन व रोजगार (मालिका) (१९८९-९०)	562	Production and employment of manufacturing industries (Series). (1989-90)
	(B) " (१९९०-९१)	563	" (1990-91)
19.3	खादी व ग्रामोद्योग मंडळाकडून निरनिराळ्या उद्योगांना दिलेले अनुदान व कर्ज पुरवठा.	564	Amount of grants and loans disbursed to various industries by Khadi and village industries Board (Series).
19.4	औद्योगिक क्षेत्रातील भूखंड विकास	565	Industrial area Estates Developed.
19.5	(A) चालू कारखान्यांचे कामगारांच्या संख्येनुसार वर्गीकरण (१९८९-९०)	566	Distribution of working factories according to working strength. (1989-90)
	(B) " (१९९०-९१)	568	" (1990-91)
19.6	(A) ३१ डिसेंबर १९८९ रोजी संपणाऱ्या वर्षातील चालू कारखान्यांची व त्यातील सरासरी दैनिक कामगारांची प्रमुख उद्योग गटांनुसार संख्या.	570	Number of working factories and average daily employment in major groups of industries during the year ending 31st December (1989)
	(B) ३१ डिसेंबर १९९० रोजी संपणाऱ्या गटांनुसार संख्या.	574	" (1990)
19.7	महाराष्ट्रातील औद्योगिक उत्पादन	579	Industrial Production in Maharashtra.
19.8	(A) वार्षिक उद्योग पाहणी (गणना+गैर गणना) (१९८९-९०).	580	Annual survey of industries (Census+non-census). (1989-90)
	(B) " (१९९०-९१)	582	" (1990-91)

तक्ता क्रमांक Table No. (1)	विषय (2)	पृष्ठ क्रमांक Page No. (3)	Subject (2)
	20. वीज व ऊर्जा	585	ELECTRICITY AND POWER
20.1	महाराष्ट्रातील विजेचा पुरवठा व वापर	586	Supply and consumption of electricity in Maharashtra State.
20.2	विद्युतीकरण झालेली शहरांची/गावांची संख्या	587	Number of Towns/Village Electrified
20.3	उपयोगानुसार वीज शक्तीचा वापर	588	Consumption of Electricity by uses.
	21. व्यापार	591	TRADE
21.1	लोहमागनि व जलमागनि निवडक वस्तुंची महाराष्ट्र राज्यातील आयात, निर्यात.	592	Import and Export of selected commodities by rail and river.
21.2	मुंबई बंदरात आयात झालेला माल व मुंबई बंदरातून निर्यात होणारा माल.	593	Imports into Bombay port and Exports from Bombay port.
	22. परिवहन	597	TRANSPORT
22.1 (A)	महाराष्ट्र राज्यातील नोंद केलेली मोटर वाहने (१९८९-९०)	598	Number of Motor Vehicles Registered by District in the State (1989-90).
(B)	" " (१९९०-९१)	600	" " (1990-91)
22.2	निरनिराळ्या विभागांच्या देखभाली खालील रस्ते.	602	Kilometrage allotted to operators by various authorities.
22.3	वाहनांच्या प्रकारानुसार अपघातांची संख्या (१९८९-९०)	603	Number of accidents by type of vehicles involved (1989-90).
22.4	राजमार्गांची वाणिज्यिक विभागाची एकूण प्रगती	605	Progress of State Roadways commercial wing.
22.5 (A)	प्रकारानुसार जिल्हानिहाय रस्ते लांबीचे वर्गीकरण (१९८९-९०)	606	Road length classified by category by district. (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	607	" " (1990-91)
22.6	३१ मार्च (१९९० व १९९१) रोजीची राज्यातील लोहमार्गांची लांबी.	608	Railway's route length as on 31st March 1990 and 1991 in the State.
22.7 (A)	वर्गवारीनुसार रस्त्यांची लांबी (१९८९-९०)	609	Road length according to different classes. (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	610	" " (1990-91)
22.8	पृष्ठभागाच्या प्रकारानुसार रस्त्यांची लांबी.	611	Road length according to surface type.
22.9 (A)	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची माहिती (१९८९-९०)	612	Operations of Maharashtra State Road Transport Corporation. (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	613	" " (1990-91)
22.10	मुंबई गोदीत आलेल्या किंवा बंदरात नांगरलेल्या वाफेवरच्या आणि सुसज्ज जहाजांची संख्या व त्यांचे वजन (शासकीय किंवा व्यापारी).	614	Number and Tonnage of steam and square rigged vessels (Government and merchant) which entered the Bombay docks or were berthed at the harbour walls.
22.11	मुंबई येथील जहाजे दुरुस्त करण्याच्या गोदीत आलेल्या जहाजांची संख्या व वजन.	614	Number and Tonnage of vessels docked in Mereweather and Hughes dry docks in Bombay.
22.12	मुंबई बंदरातून येणाऱ्या व जाणाऱ्या प्रवाशांची वाहतूक (शिडाच्या जहाजातून आणि बंदरावरील नावेतून होणारी प्रवासी वाहतूक वगळून).	615	Number of passengers arrived and departed from Bombay port (exclusive of passengers carried by sailing vessels and harbour ferries).
22.13	महाराष्ट्र राज्यातील गौण बंदरातून होणाऱ्या प्रवाशांची वाहतूक.	617	Passenger Traffic at the minor ports of Maharashtra State.
22.14	महाराष्ट्र राज्याच्या गौण बंदरातून हाताळलेला (आयात व निर्यात) माल.	618	Cargo (imports and exports) handled at minor ports of Maharashtra State.

तक्ता क्रमांक Table No. (1)	विषय (2)	पृष्ठ क्रमांक Page No. (3)	Subject (2)
22.15	निरनिराळ्या विमानतळावरून होणारी प्रवासी व माल वाहतूक	619	Passengers and freight traffic originating at various airports.
22.16	(A) वाणिज्य विषयक वाहनांच्या दैनिक सरासरी वाहतूक सघनतेनुसार रस्ते लांबी वर्गवार विभागणी. (B) "	620 621	Distribution of Road length according to the average traffic intensity (Tonnes) of commercial vehicle.
	23. पणन व साठवणूक	623	MARKETING AND STORAGE
23.1	जिल्हानिहाय नियंत्रित बाजारपेठांची संख्या	624	Number of regulated markets by districts.
23.2	गोदामांची संख्या व साठवणूक क्षमता	625	Number and capacity of storage units.
23.3	शासकीय गोदामांची संख्या व त्याची क्षमता	626	Number and capacity of State owned warehouses.
23.4	निवडक वस्तूंची संस्थाद्वारे वसुली	628	Procurement of selected commodities by agencies.
23.5	अधिकृत शिर्धावाटप दुकाने	630	No. of authorised Fair Price Shops.
	24. संपर्क साधने	631	COMMUNICATIONS
24.1	टपाल, तार कार्यालये व दूरध्वनी संख्या	632	No. of Postal Institutions, Telegraph Offices & Telephones.
	25. पर्यटन व मुलकी हवाई वाहतूक	635	TOURISM AND CIVIL AVIATION
25.1	मुंबईत उतरणारे परदेशी पर्यटक	636	Foreign Tourists disembarking at Bombay.
25.2	उड्डान क्लब, विमाने व प्रशिक्षित व्यक्तींची संख्या	638	Number of Flying Clubs, Planes and persons trained.
	26. कामगार व सेवायोजन	639	LABOUR AND EMPLOYMENT
26.1	दुकाने, व्यापारी संस्था व त्यातील कामगार	640	Number of commercial establishments, shops and workers employed.
26.2	सार्वजनिक क्षेत्रात नोंदविलेल्या कारखान्यांची व त्यातील सरासरी कामगारांची संख्या उद्योग गटानुसार.	641	Number of Registered working factories and average daily workers employed categorywise in public sector.
26.3	खाजगी क्षेत्रात नोंदविलेल्या कारखान्यांची व त्यातील सरासरी कामगारांची संख्या उद्योग गटानुसार.	642	Number of Registered working factories and average daily workers employed categorywise in private sector.
26.4	माजी सैनिक, मागासवर्गीय व अनुसूचित जाती कर्मचाऱ्यांचे वर्षवार अभिवेदन.	644	Yearwise representation of Scheduled Castes, Backward Classes and Ex-Serviceman (Number).
26.5	रोजगार विनिमय केंद्रानुसार नोंदणी झालेल्या अर्जदारांची, नोकरी मिळालेल्यांची व जाहीर झालेल्या रिकाम्या जागांची संख्या.	645	Registration, placings and vacancies notified by Employment Exchanges (Number).
26.6	उद्योगांच्या प्रकारानुसार रोजगार	646	Industrywise Employment.
26.7	खाणी/मळे/बंदरे इत्यादी मधील रोजगार	648	Employment in Mines/Plantation/Harbours/Ports etc.
26.8	खाजगी आणि सार्वजनिक क्षेत्रातील अंदाजित रोजगार	650	Estimated Employment in Private and Public Sector.
26.9	राज्य लोक सेवा आयोगाद्वारे जाहिरात दिलेल्या पदांच्या व शिफारस केलेल्या उमेदवारांची संख्या.	651	Number of Posts advertised and candidates recommended by the State Public Service Commission.
26.10	महाराष्ट्रातील औद्योगिक दुखापतीची संख्या	652	Industrial Injuries in Maharashtra State.
26.11	अपघात झालेल्या कामगारांची संख्या व त्यांना भरपाईपोटी दिलेली रक्कम.	654	Number of workers who were involved in accidents and compensation paid to them.

तक्ता क्रमांक Table No. (1)	विषय (2)	पृष्ठ क्रमांक Page No. (3)	Subject (2)
26.12	उद्योगानुसार संप व टाळेबंदीची संख्या	656	Industrywise Number of strike and lockouts.
26.13	(A) औद्योगिक तंटे (१९८९-९०)	657	Industrial disputes. (1989-90)
	(B) " (१९९०-९१)	658	(1990-91)
26.14	सभासद संख्येनुसार कामगार संघटनांची वर्गवारी	659	Distribution of Trade Unions according to their membership size.
26.15	शेतमजूर आणि कुशल कामगार यांना मिळणारे वेतन	660	Wages paid to Agricultural and skilled labourers
26.16	कारखान्यांत काम करणाऱ्या स्त्रियांची संख्या व त्यांना दिलेले प्रसुती विषयक फायदे.	662	Yearwise number of female workers employed in factories and maternity benefits given.
26.17	(A) सुती कापड उद्योग व यंत्रोत्पादक कारखान्यातील निवडक केंद्रातील गैरहजेरी. (१९८९-९०)	663	Absenteeism in Cotton Textile and Engineering industries at selected centres. (1989-90)
	(B) " (१९९०-९१)	665	" (1990-91)
26.18	श्रमिक नुकसान भरपाई कायदा, १९२३ खालील प्रकरणे	667	Cases decided under workmen's compensation Act, 1923.
26.19	नोंदणीकृत कामगार संघटनांची संख्या, उत्पन्न, खर्च व निधी	668	Number, membership income, expenditure and funds of registered trade Unions.
26.20	महाराष्ट्र राज्यातील शासकीय, जिल्हा परिषद व नगरपरिषद कार्यालयातील कर्मचाऱ्यांची संख्या (१९८१ ते १९९१).	669	No. of Employees in State Government, Zilla Parishad and Municipal Council Offices in Maharashtra State (1981 to 1991).
26.21	राज्य शासकीय जिल्हा परिषद व नगर परिषद कार्यालयातील स्त्री-पुरुष कर्मचारी (रिक्त पदे वगळून). (१९९० व १९९१).	670	Districtwise No. of employees by sex in state. Government, Zilla Parishad and Municipal Councils (Excluding vacant posts) 1990-1991.
26.22	पदांच्या वर्गानुसार जिल्हावार राज्य शासकीय कर्मचारी. कर्मचारी गणना १९९० व १९९१.	672	Districtwise and Classwise State Government Employees. Census of employees 1990 and 1991.
26.23	पदांच्या वर्गानुसार जिल्हावार जिल्हा परिषद कर्मचारी. कर्मचारी गणना १९९० व १९९१.	674	Districtwise and Classwise Zilla Parishad Employees. Census of Employees 1990 and 1991.
26.24	पदांच्या वर्गानुसार जिल्हावार नगरपरिषद कर्मचारी. कर्मचारी गणना १९९० व १९९१.	676	Districtwise and classwise Municipal Council Employees. Census of Employees 1990 and 1991.
	27. बँका व विमा व्यवसाय	679	BANKING AND INSURANCE
27.1	जिल्हानिहाय व्यापारी बँकांची कार्यालये	680	Districtwise No. of commercial Banking Offices.
27.2	लोकसंख्येच्या गटानुसार व्यापारी बँक कार्यालयांचे वर्गीकरण	694	Commercial Banking Offices classified according to population ranges.
27.3	(A) वर्गीकृत व्यापारी बँकांच्या पतपुरवठ्याचे व्यवसायानुसार जिल्हावार वर्गीकरण. (१९८९-९०)	696	Districtwise and occupationwise classification of outstanding credit of Scheduled Commercial Banks. (1989-90)
	(B) " (१९९०-९१)	704	" (1990-91)
27.4	मार्च १९९० व १९९१ अखेर राज्यवार वर्गीकृत व्यापारी बँकांच्या ठेवी आणि कर्जे.	712	Deposits and advances of Scheduled Commercial Banks by State for March ending 1990 and 1991.
27.5	वर्गीकृत व अवर्गीकृत सहकारी बँकांच्या कार्यालयांची संख्या. (३१ मार्च १९९० व १९९१ रोजी).	714	Number of Offices of Scheduled, Non-scheduled and Co-operative banks. (As on 31st March 1990 and 1991).

तक्ता क्रमांक Table No. (1)	विषय (2)	पृष्ठ क्रमांक Page No. (3)	Subject (2)
	28. शासकीय अर्थव्यवस्था	715	PUBLIC FINANCE
28.1	महाराष्ट्र शासनाचा एकूण महसूल	716	Total Revenue of Maharashtra Government.
28.2	महसुली लेख्यातून केलेला खर्च	717	Expenditure met from Revenue Accounts.
28.3	भांडवली अर्थसंकल्प	718	Capital Budget.
28.4	एकूण अर्थसंकल्पीय स्थिती	719	Overall Budgetary Position.
28.5	एकूण खर्चाची निरनिराळ्या उद्देशानुसार टक्केवारीची विभागणी.	720	Percentage distribution of total expenditure in to different purpose categories.
28.6	आर्थिक वर्गीकरणानुसार शासनाच्या खर्चाची टक्केवारी	721	Percentage distribution of Government expenditure. (Economic classification)
28.7	वस्तुनुसार अबकारी महसूल	722	Excise Revenue by Commodities.
28.8	(A) निव्वळ उत्पन्न गटाप्रमाणे आय विवरणांची संख्या व निव्वळ उत्पन्न (१९८९-९०)	723	Number of Returns & Net Income by range of Net Income. (1989-90)
	(B) " (१९९०-९१)	724	(B) " (1990-91)
28.9	(A) कर उत्पन्न गटानुसार, कर मागणी व कर दात्यांच्या विवरणा-नुसार उत्पन्न (१९८९-९०)	726	Number of Returns, Income Returns. Tax payable by status and Returned Income range (1989-90)
	(B) " (१९९०-९१)	728	(B) " (1990-91)
28.10	(A) उत्पन्नाच्या साधनानुसार विवरणाची संख्या, एकूण उत्पन्न व एकूण कर. (१९८९-९०)	730	No. of Returns, Gross Income and Gross Tax by source of Income. (1989-90)
	(B) " (१९९०-९१)	731	(B) " (1990-91)
28.11	(A) कपात/सुट्या प्रकारानुसार कपात/सुट किंवा सवलत	732	Deductions/rebates and relief by nature of deduction/rebate.
	(B) "	733	(B) "
28.12	महाराष्ट्र राज्यातील अल्पबचत योजना	734	Small Savings Scheme in the State.
28.13	महाराष्ट्र राज्याच्या महसुली जमेचे विवरणपत्र	735	Statement of Revenue Receipt of Maharashtra State.
28.14	महाराष्ट्र राज्याच्या महसुली खर्चाचे विवरणपत्र	738	Statement of Revenue expenditure of Maharashtra State.
28.15	महसुली व भांडवली लेख्यांवरील जमा व खर्च	743	Receipts and expenditure on revenue and capital accounts.
28.16	प्रशासकीय विभागांचे उत्पन्न व खर्च	744	Income and outlay account of Administrative Department.
28.17	शासनाच्या वाणिज्यिक उपक्रमांचा उत्पादन लेखा	746	Production account of departmental enterprises.
28.18	सर्वसाधारण शासनाचा भांडवली वित्तीय लेखा	748	Capital finance account of General Government.
28.19	वस्तु, सेवा व हस्तांतरित रकमा यांचे व्यवहार-राज्य प्रशासनाचा व शासनाच्या वाणिज्यिक उपक्रमांचा भांडवली लेखा.	750	Transactions in goods, services and transfers—Capital accounts of Government administration and departmental commercial undertakings.
28.20	शासनाच्या वित्तीय संपत्तीतील बदल : राज्य प्रशासनाचा व शासनाच्या वाणिज्यिक उपक्रमांचा भांडवली लेखा.	752	Changes in financial assets : Capital account of Government Administration and departmental commercial undertakings.
28.21	शासनाच्या वित्तीय दायित्वातील बदल : राज्य प्रशासनाचा व शासनाच्या वाणिज्यिक उपक्रमांचा भांडवली लेखा.	752	Changes in financial liabilities : Capital account of Government Administration and departmental commercial undertakings.
28.22	रोख रकमा व भांडवल यांचा ताळेमेळ : राज्य प्रशासनाचा व शासनाच्या वाणिज्यिक उपक्रमांचा लेखा.	754	Cash and capital reconciliation : account of Government Administration and departmental commercial undertakings.

तक्ता क्रमांक Table No. (1)	विषय (2)	पृष्ठ क्रमांक Page No. (3)	Subject (2)
	29. किंमती आणि निर्देशांक	757	PRICES AND INDICES
29.1 (A)	मुंबई माजारातील काही शेती व इतर आवश्यक वस्तूंच्या घाऊक किंमती (१९८९-९०)	758	Wholesale prices of certain agricultural and other essential commodities at Bombay market. (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	761	" (1990-91)
29.2 (A)	वस्तूंच्या गट व उपगटवार अखिल भारतीय घाऊक किंमतींचा निर्देशांक (नवीन मालिका) (१९८९-९०)	764	All India index numbers of wholesale prices by groups and sub-groups of commodities (New series) (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	766	" (1990-91)
29.3	राज्यातील निवडक केंद्रामधील कामगारांकरिता किंमतीचे निर्देशांक.	768	Consumer price index numbers for the working classes at selected centres in the State.
29.4	नागरी श्रमिकेतर कर्मचाऱ्यांसाठी ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक	778	Consumer price index numbers for urban non-manual employees.
29.5	राज्यातील निवडक केंद्रामधील कामगारांकरिता ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक (नवीन मालिका).	779	Consumer price index numbers for working class at selected centres in the State (New series).
29.6	राज्यातील निवडक केंद्राचे नागरी श्रमिकेतर कर्मचाऱ्यांकरिता ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक.	781	Consumer price index numbers for urban non-manual employees for selected centres.
29.7	औद्योगिक कामगारांकरिता अखिल भारतीय ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक.	781	All India Consumer price index numbers for industrial workers.
29.8 (A)	महाराष्ट्र राज्यातील निवडक केंद्रातील महत्त्वाच्या शेती मालाच्या घाऊक किंमती (१९८९-९०)	782	Wholesale prices of certain important agricultural commodities at selected centres in Maharashtra State. (1989-90)
(B)	" (१९९०-९१)	787	" (1990-91)
29.9	सोने व चांदी यांच्या मुंबई जागरातील किंमती	792	Prices of gold and silver in Bombay market.
29.10	महाराष्ट्रातील शेतमजुरांकरिता ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक	793	Consumer price index number for agricultural laboureres in Maharashtra.
29.11	महाराष्ट्रातील नागरी विभागातील किरकोळ किंमतीचा गटवार निर्देशांक.	794	Retail price index numbers for urban areas in Maharashtra by groups of commodities.
29.12	महाराष्ट्रातील ग्रामीण विभागातील किरकोळ किंमतीचा गटवार निर्देशांक.	795	Retail price index numbers for rural areas in Maharashtra by groups of commodities.
	30. पंचवार्षिक योजना	797	FIVE-YEAR PLAN
30.1	पंचवार्षिक व वार्षिक योजनेतील तरतूद आणि खर्च	798	Outlay and expenditure under five-year/annual Plans.
30.2	राज्य/केंद्र शासित प्रदेशांची पहिली पंचवार्षिक योजना ते सातव्या पंचवार्षिक योजनेतील दरडोई प्रस्तावित तरतूद खर्च.	800	Per capita plan outlay / expenditure first plan to seventh plan States/ Union Territories.
30.3	राज्य योजना व केंद्र पुरस्कृत योजना	806	State plan and centrally sponsored programmes.
	31. संयुक्त भांडवली संस्था	807	JOINT STOCK COMPANIES
31.1	कार्यरत, नवीन नोंदणी झालेल्या व निर्धारित संस्था	808	Companies at work newly registred and Liquidated.
31.2	संयुक्त भांडवली संस्थांची संख्या	809	Number of Joint stock compaines.

तक्ता क्रमांक Table No. (1)	विषय (2)	पृष्ठ क्रमांक Page No. (3)	Subject (2)
	32. सार्वजनिक अंगीकृत संस्था	811	PUBLIC UNDERTAKING
32.1	महाराष्ट्र राज्य वित्तीय गृहमंडळाकडून कारखान्यांना दिलेले कर्ज	812	No. of Units and Amount of loan advanced by Maharashtra State Financial Corporations to industries.
32.2	गृहनिर्माण विकास महामंडळास मिळालेले कर्ज व बांधलेली घरे	813	Loans received and houses constructed by the Housing Development Board.
32.3	महाराष्ट्र कृषि उद्योग मंडळाची निवडक साध्य विषयक सांख्यिकी	816	Statistics relating to selected achievements of State Agro Industries Corporation.
	33. सार्वजनिक प्रशासन व निवडणूक सांख्यिकी	819	PUBLIC ADMINISTRATION AND ELECTORAL STATISTICS
33.1 (A)	जिल्हा परिषदेमधील क्षेत्र, लोकसंख्या सभासदत्व, उत्पन्न खर्च (१९८९-९०)	821	Number, area, population, membership, income and expenditure of Zilla Parishad. (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	822	" " (1990-91)
33.2 (A)	जिल्हा परिषदांच्या प्रमुख शीर्षावलील उत्पन्न दर्शविणारा तक्ता (१९८९-९०)	823	Income of Zilla Parishad by Major Head. (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	824	" " (1990-91)
33.3 (A)	जिल्हा परिषदांच्या प्रमुख शीर्षावलील खर्च (१९८९-९०)	825	Expenditure of Zilla Parishad by Major Head. (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	826	" " (1990-91)
33.4 (A)	जिल्ह्यातील ग्रामपंचायती व पंचायत समिती यांची संख्या (१९८९-९०)	827	Number of Panchayats and Panchayat Samities by Districts. (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	828	" " (1990-91)
33.5	लोकसभेची व विधान सभेची मतदार संख्या	830	Number of electors for Lok Sabha and Vidhan Sabha.
33.6	लोकसभा व विधान सभेच्या जिल्हावार एकूण जागा	831	Number of Lok Sabha and Vidhan Sabha seats by Districts.
33.7	विधानसभा १९८५ च्या निवडणूकीत झालेले मतदान, मतांचे शेकडा प्रमाण व पत्रानुसार जिंकलेल्या जागा.	832	Election to the Vidhan Sabha 1985 votes polled, percentage of votes polled and seats won according to parties.
33.8	लोकसभा १९८४ व विधानसभा १९८५ मधील निवडणूकीत झालेले मतदान.	838	No. of votes polled in the latest Lok Sabha 1984 and Vidhan Sabha Elections of 1985.
33.9	भारतातील विधान सभा व लोकसभेच्या जागा	839	Number of Lok Sabha and Vidhan Sabha seats in India.
33.10 (A)	ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च (१९८९-९०)	840	Income and expenditure of Village Panchayat (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	842	" " (1990-91)
33.11 (A)	नगरपरिषदा आणि महानगरपालिका यांचे उत्पन्न (१९८९-९०)	844	Income of Municipal Corporations and Councils. (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	856	" " (1990-91)
33.12 (A)	नगरपरिषदा आणि महानगरपालिका यांचा खर्च (१९८९-९०)	868	Expenditure of Municipal Councils and Corporation. (1989-90)
(B)	" " (१९९०-९१)	882	" " (1990-91)

तक्ता क्रमांक Table No. (1)	विषय (2)	पृष्ठ क्रमांक Page No. (3)	Subject (2)
	34. संकीर्ण	899	MISCELLANEOUS
34.1	रेडक्रॉस संस्थाची जिल्हानिहाय शाखा, सभासद व प्रथमोपचार स्वयंसेवक संस्था (१९८९).	900	Red-Cross branches, their membership and First Aid posts by district (1989).
34.2	रेडक्रॉस संस्थांचे जिल्हावार उत्पन्न व खर्च (१९८९)	901	Income and expenditure of Red-Cross Society by district (1989).
34.3	महाराष्ट्रातील विश्रामधाम, विश्राम गृह व कक्ष संख्या	902	Number of Rest Houses and Dak Bangalows by district.
34.4	बिगर शेतकी आस्थापनांची संख्या व त्यातील रोजगार (आर्थिक गणना, १९९०).	903	Number of non-agricultural Establishments and Employment (Economic Census, 1990).
34.5	मुंबई सावकार नियंत्रण कायदा, १९४६ खाली दिलेल्या अनुसूतीची जिल्हावार संख्या.	905	Number of licences granted in each district under the Bombay Money-Lenders, Act, 1946.
34.6	जिल्हावार अनुसूतीधारक सावकारांच्या व्यवहारांची साहिती	906	Transaction of licensed money-lenders in each district.
34.7	भारतीय रिझर्व्ह बँकेसंबंधी आर्थिक आकडेवारी	908	Financial statistics relating to the Reserve Bank of India.
34.8	नोंदलेल्या दस्तऐवजांची संख्या व वर्णन व हस्तांतरित केलेल्या मिळकतीचे मूल्य.	910	Number and description of registered documents and value of property transferred.
34.9	महाराष्ट्र राज्यातील नोंदलेल्या विवाहांची संख्या	912	Number of marriages registered in the State of Maharashtra.